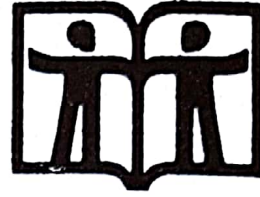
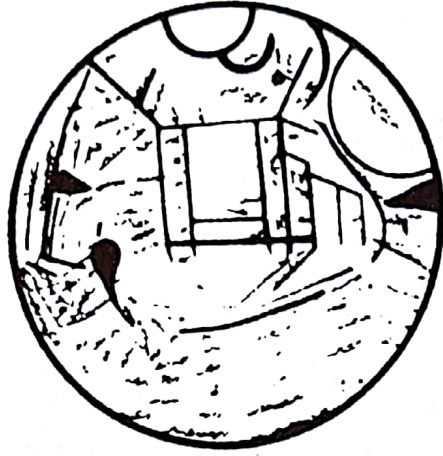

TÜRKİYE CUMHURİYETİ POSTA

ULUSLARARASI
KİTAP YILI

100
KURUŞ

DIVANÜ LÜGAT-İT-TÜRK 1072-1972

(6)

Divânü Lûgat-it Türk'ün 900. Yıldönümü ve Uluslararası Kitap Yılı'na anma amacıyla 1972 yılında çıkarılmış pul

Divânü Lûgat-it Türk. İlk büyük Türk dilcisi sayılan Kaşgarlı Mahmud'un yaptığı bir Türkçe sözlük olarak kaleme alınmakla beraber, Türk dili ve lehçelerinin yanı sıra Türk kültürünü de içeren bir kaynak kitap niteliğini taşımaktadır. Mahmud, yapıtında dil, coğrafya, tarih, halk edebiyatı vb. konularından başka Türk takvimi, halk hekimliği, günlük yaşamda kullanılan araç-gereç, giyim-kuşam, ev eşyası, yemek-içmek, din, inanç, âdet, gelenek, halk inanmaları, çocuk oyunları, töreler gibi geniş bir tabloyu içine alan konularda da zengin ve değerli bilgiler vermiştir. Bu niteliği ile sözlüğün Türk halkbilimi bakımından önemi birinci derecededir.

İlkin Kilisli Rifat Bey tarafından üç cilt halinde Türkçeye çevirisi yapılan (1915-1917) Divân'ın, Cumhuriyet'ten sonra Besim Atalay tarafından yapılan çevirisi yayımlanmıştır (3 cilt metin, 1 cilt dizi, Ankara 1939-1943, TDK. yayınları). Türk Dil Kurumu, Divânü Lûgat-it Türk'ün 900. yıldönümü dolayısıyla "dizin" cildini yeniden basmış (Ankara 1972), aynı yıl bir de pul çıkarmıştır. Yabancı bilimadamlarının da üzerinde çalıştıkları bu ünlü sözlük ve yazarı hakkında M. Şakir Ülkütaşır'ın (*Kaşgarlı Mahmud, 2. baskı, Ankara 1972, TDK yayınları*) ve Ahmet Caferoğlu'nun (*Kaşgarlı Mahmud, İstanbul 1970*) adlı incelemeleri de vardır. Ayrıca Divân'daki maddelere ve bilgilere dayanarak kimi halkbilimsel incelemeler de yapılmıştır. Örneğin, Ahmet Caferoğlu: "*Kaşgarlı Mahmud'a Göre Akraba Adları*" (TD., Sayı: 253, Ankara 1962), Mustafa Canpolat: "*Divânü Lûgat-it Türk'te Şamanizm İzleri*", (TFAY., 1974, Ankara 1975), Reşat Genç: "*Kaşgarlı Mahmud'a Göre XI. Yüzyılda Türklerde Evlenme*" (ANTR., Sayı: 7, Ankara 1975), Kâmil Toygar: "*Divânü Lûgat-it Türk'de Giyim Kuşam ve Dokuma Sanatlarıyla İlgili Sözcükler* (Sümerbank Dergisi eki: 2, 1975 Ankara).

Dede Korkut Kitabı. Oğuzların hikâyeleşmiş destanlarını içeren Dede Korkut hikâyelerini ilk kez anlattığı söylenen "Korkut Ata" efsanevi bir Oğuz ozanıdır;